

Kázání: 193. O povýšených národech a poníženém Bohu

Kázání

*"Uvadli jsme všichni jako listí,
naše nepravosti nás unášely
jako vítr..."*

**O povýšených národech
a poníženém Bohu**

Kázání

O povýšených národech a poníženém Bohu

1. čtení: Izajáš 64

1 Jako když oheň spaluje suché roští a uvádí do varu vodu, tak dáš poznat svým protivníkům své jméno. Pronárody se budou před tebou chvět.

2 Když jsi konal hrozné činy, jichž jsme se nenadáli, sestoupils, a hory se před tvou tváří potácely.

3 Od věků se něco takového neslyšelo, k sluchu neproniklo, oko nespatriilo, že by jiný bůh, mimo tebe, učinil něco pro toho, kdo na něj čeká.

4 Zasazuješ se o toho, kdo s radostí koná spravedlnost, o ty, kdo na tebe pamatují na tvých cestách. Hle, byl jsi rozlícen, že jsme hřešili, na tvých cestách odvěkých však budeme zachráněni.

5 Jako nečistí jsme byli všichni, všechna naše spravedlnost jako poskvrněný šat. Uvadli jsme všichni

jako listí, naše nepravosti nás unášely jako vítr.

6 Nebylo nikoho, kdo by vzýval tvé jméno, kdo by procitl a pevně se tě chopil, neboť jsi před námi ukryl svou tvář a nechal nás zmítat se pod mocí naší nepravosti.

7 Ale nyní, Hospodine, tys náš Otec! My jsme hlína, tys náš tvůrce, a my všichni jsme dílo tvých rukou.

8 Nebud' už tak rozlícen, Hospodine, naši nepravost už nikdy nepřipomínej. Prosíme, hled', všichni jsme tvůj lid.

9 Svatá města tvá se stala pouští, pouští se stal Sijón, pustou krajinou Jeruzalém.

10 Náš svatý a proslavený dům, kde tě chválívali otcové naši, stal se spáleništěm, v troskách je vše, co nám bylo vzácné.

11 Cožpak můžeš vzhledem k tomu, Hospodine, přemáhat se, zůstat zticha a tolik nás ponižovat?

2. čtení: Marek 13, 24 - 37

24 Ale v těch dnech po onom soužení zatmí se slunce a měsíc ztratí svou záři,

25 hvězdy budou padat z nebe a mocnosti, které jsou v nebesích, se zachvějí.

26 A tehdy uzří Syna člověka přicházet v oblacích s velikou mocí a slávou.

27 Tehdy vyšle anděly a shromáždí své vyvolené od čtyř úhlů světa, od nejzazších konců země po nejzazší konce nebe.

28 Od fíkovníku si vezměte poučení: Když už jeho větev raší a vyráží listí, víte, že léto je blízko.

29 Tak i vy, až uvidíte, že se toto děje, vězte, že ten čas je blízko, přede dveřmi.

30 Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všecko stane.

31 Nebe a země pominou, ale má slova nepominou.

32 O onom dni či hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec.

33 Mějte se na pozoru, bděte, neboť nevíte, kdy ten čas přijde.

34 Jako člověk, který je na cestách: než opustil svůj dům, dal každému služebníku odpovědnost za jeho práci a vrátnému nařídil, aby bděl.

35 Bděte tedy, neboť nevíte, kdy pán domu přijde, zda večer, či o půlnoci, nebo za kuropění, nebo ráno;

36 aby vás nenalezl spící, až znenadání přijde.

37 Co vám říkám, říkám všem: Bděte!"

Sestry a bratři, jedno lidové přísloví praví, že čert dělá na jednu hromadu. V německém podání dokonce vždy na hromadu největší.

A jako prakticky všechna, i tohle přísloví je ze života. Komu se nikdy nestalo, že vstal levou nohou, že se mu od rána do večera lepila smůla na paty a den nestál za nic?

Prostě když se nedaří, tak se nedaří. Což o to, pokud je to jen jeden den, dá se to obvykle vydržet. Horší je, když to trvá týden, měsíc nebo dokonce celé roky, jako v tom dnešním světě.

Začalo to před čtyřmi lety epidemií covidu a od té doby se nabaluje jedna katastrofa na druhou: invaze Rusů na Ukrajinu, energetická krize, ekonomická krize spojená s inflací, útok teroristů na Izrael a válka v Gaze. Aby toho nebylo málo, tak navrch ještě klima utržené ze řetězu.

Možná si teď, sestry a bratři, pomyslíte, že to nemáte zapotřebí poslouchat špatné zprávy i v kostele, stačí, když je jich plná televize a internet. A máte pravdu, protože do kostela by se mělo chodit pro naději a ne pro depresi.

Jenže já za to fakt nemůžu. Problém je v tom, že dneska je první adventní neděle, kdy se z Bible čtou oddíly o katastrofách a špatných koncích.

Je to tak proto, abychom šli v adventní době trochu do sebe, abychom si přiznali, že vinou nás lidí svět, a my s ním, visí na vlásku. Je to tak proto, abychom si potom o Vánocích mohli z hluboka oddechnout, že v tom nejsme sami, že je v té naší pozemské šlamastyce Bůh s námi.

Právě tohle je původní význam a smysl Vánoc. Bůh je s námi v našich obavách, strádání i beznaději. Stal se člověkem, jedním z nás, nese náš lidský úděl spolu s námi.

A jak jsme si připoměli minulou neděli, můžeme se s ním setkat. Je tajemně přítomný v lidech, kterým není stav světa lhostejný, v lidech, kteří strádají a nespravedlivě trpí kvůli tomu, že říkají těm u moci pravdu a zastávají se bezmocných. Takový byl Ježíš, jak o něm čteme v evangeliích, a tentýž je i dnes, i na věky (Židům 13,8).

Takže, abych to shrnul, adventní období je mimo jiné o tom, že si dopřejeme trošku nepohodlí – proto ostatně dřív lidé drželi půst, že si otevřeně přiznáme naši lidskou křehkost, že si pustíme bolest tohoto světa k tělu.

Průvodcem nám dnešní neděli bude prorok Izajáš, z jehož knihy bylo první čtení. „Cožpak můžeš, Hospodine, přemáhat se, zůstat zticha a tolik nás ponižovat?“ volá prorok do nebe.

Bůh, který se přemáhá, aby zůstal zticha. Tahle představa vypadá velice zvláště. Připomíná hru na schovávanou z dětství. Ten, kdo se schovává, se musí přemoci a zůstat naprosto zticha. Ale Bůh? Proč vlastně?

Aby nás ponižil? To nedává smysl. Obvykle je to přece tak, že druhé ponižuje někdo s nízkým sebevědomím – aby si připadal důležitější. Tohle přece nemá Hospodin zapotřebí.

Spíš to vypadá, že je Izajáš na dně a jak to tak s lidmi na dně bývá, volí nepřiměřená slova. Není divu, není mu zrovna do zpěvu. Babylónské vojsko všechno zničilo. Jeruzalém v troskách a z Hospodinova chrámu zbyla ruina. Prorok má pocit, že je Bůh všechny nechal záměrně ve štychu.

Docela Izajášovi rozumíme. Když jsme sami někdy na dně, také tu a tam říkáme nesmysly. Hledáme viníka. Někdo ze svých nespěchů obviňuje Boha jiný zase osud, další všechno svede na nepříznivé okolnosti, na lidi kolem sebe nebo na politiky.

V poslední době si pak frustrovaní jedinci chladí žáhu na sociálních sítích. Tolik zloby a nenávisti, co se dnes valí po internetu, ve veřejném prostoru snad nikdy nebylo.

Ale abychom Izajášovi nekřivdili, nebyl to žádný zamindrákovaný hejtr. Dal si práci a musel přiznat, že si za tu katastrofu národ může sám: „Uvadli jsme všichni jako listí, naše nepravosti nás unášely

jako vítr, a tak jsi před námi ukryl svou tvář a nechal nás zmítat se pod mocí naší nepravosti.“

Takhle to ostatně v dějinách bývá opakovaně. To se tak národy nebo jednotlivci z ničeho nic zblázní a podlehnou třeba démonům nadřazenosti nebo sobecké soběstačnosti, démonům nekonečného blahobytu nebo povýšeného nezájmu o druhé.

Důsledky na sebe obvykle nenechají dlouho čekat, protože platí, že kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo nechce pomoci druhým, tomu příště také nikdo nepomůže. Když potom přijde krize, zůstane takový národ nebo jedinec sám a na holičkách. dokud si to nepřizná, dokud se nezmění k lepšímu.

Něco takového se stalo v Izajášově krizové době. Hospodin jakoby se přemohl a zůstal schválně zticha. Dal lidem prostor, aby nad sebou přemýšleli, aby zpytovali svědomí, aby dospěli k rozhodnutí přestat s obviňováním druhých a začali pracovat na změně svých postojů a jednání.

Prorok Izajáš sice jakoby Hospodinu ještě národní katastrofu trochu vyčítal, ale současně už přiznává, že ve skutečnosti je vina na jejich straně. Přiznání vlastního podílu na tom, co se stalo, je prvním krokem změny k lepšímu.

Udělejme nyní, sestry a bratři, stříh a přesuňme se do doby o pět století později. Po judských a galilejských městečkách a vesnicích putuje Ježíš se svými učedníky a všude hlásá, že Hospodin už se dávno nepřemáhá, aby byl zticha, naopak, že chce s lidmi komunikovat. Kdo má uši k slyšení, ať slyší!

Tentokrát je ale problém jinde. Lidé jakoby uši neměli, nemají zájem. Už si zvykli, že jsou holt sami a na holičkách. Sice si pod vlivem dřívějších proroků jistý podíl viny na neblahé situaci přiznali, ale to nic nemění na tom, že jinak dokážou být notně povýšení, nesnášenliví a nesoucitní. Ovzduší dost podobné tomu v době proroka Izajáše, než Babylóňané přitáhli, rozbořili Jeruzalém a zničili chrám.

A tak Ježíš putuje po všech těch městečkách a vesnicích, a vyhlašuje, že se dá žít jinak, řečeno dnešními slovy že se dá žít trvale udržitelně, že cestou k lepší budoucnosti je pokora, ne povýšenost, láska, ne nenávisť, solidarita, ne nezájem.

A všude, kudy chodí, zároveň lidi varuje, že pokud se nezmění, dopadne to stejně jako tenkrát před těmi stoletími: Jeruzalém bude vyvrácen a chrám rozbořen.

Je zřejmé, že lidé se změnit nechtěli, zejména ti, co drželi moc a byli u vesla a u koryta. Kazatel z Galileje, který říká pravdu do očí a zastává se bezmocných, jim vadí. Zanedlouho přijdou na to, jak se ho zbavit.

V dnešním čtení z Markova evangelia jsme svědky posledních dnů před Ježíšovým zatčením a ukřižováním. Protože ví, že mnoho času nezbyvá, klade svým učedníkům na srdce, aby byli připravení.

Na co? Na pád Jeruzaléma a zkázu chrámu, což v myšlení tehdejších lidí bylo totéž jako konec světa. Stane se to ještě současné generaci, říká Ježíš. A opravdu se všechno, co předpověděl, naplnilo roku 70, kdy římské vojsko Jeruzalém dobilo.

Co z toho plyne nám, lidem ve střední Evropě o dva tisíce let později? Snad jen to, že nezájem o druhé, povýšenost a nedostatek soucitu vedou ke špatným koncům jednotlivců i celých národů. Když přijde krize, svádění viny na Boha, na osud nebo na druhé jsou k ničemu.

Takhle pesimisticky ale dnešní kázání přece skončit nemůžeme! Blíží se Vánoce! Bůh už se dávno nechce přemáhat, aby byl zticha. Nechce nás nechat ve štychu, natož nás ponížovat. Naopak. Ponížil

sám sebe a stal se člověkem, jedním z nás, aby k nám lidem měl blíž. Chce s námi komunikovat.

Nic není ztraceno. Bůh je v naší všelijaké šlamastyce s námi. Budme proto také my s ním.

Peč

SPCH 3. 12. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)